

VERVOLGVERSLAG RUTH EN LARISSA

Ruth, Charlotte en Larisa. Charlotte deed stage in Huehuetenango.

Vandaag, zondag

Hoort een rustdag te zijn. Na het ontbijt vertrekken we richting het marktje om wat eten te kopen. Marktje? Markt ja! De markt omvat een kleine markt, een binnenmarkt en een grote markt. De kleine markt bestaat uit kraampjes op de straatjes en pleintjes van het centrum van San Miguel. De kleine markt is overdekt met zwarte plastic om de temperatuur dragelijker te maken (jammer genoeg zijn de mensen hier niet zo groot wat ervoor zorgt dat je de helft van de tijd met je hoofd tegen het plastic loopt). Verder krioelt het er van het volk, mensen van omliggende gehuchten komen 's zondags naar het centrum van San Miguel om hun inkopen te doen en hun waren te verkopen. Mensen drummen, roepen, prediken.... Je ziet er enorm veel vrouwen en kinderen lopen met baby's in doeken gewikkeld op de rug. Soms krijgen vrouwen al kinderen op 16 jaar en hebben niet gestudeerde mensen er nog dikwijls veel. In tegenstelling tot bij ons is er hier geen sociale zekerheid. Mensen gaan er nog altijd van uit dat de kinderen later voor hen zullen zorgen. Een

beetje zoals bij ons vroeger het geval was. Toch is het confronterend om zo'n jonge meisjes, kinderen in feite te zien rondlopen met baby's. Naast de kraampjes lopen er ook kinderen rond om je schoenen te poetsen voor 1 Quetzal of om plasticzakjes en allerlei andere zaken te verkopen. Het is zeer moeilijk om de drukte op de markt en de invloeden die het op je achterlaten te beschrijven. Je moet het eens meegemaakt hebben om het allemaal te vatten. De binnenmarkt ligt zoals het woord het zegt in een gebouw. Je vindt er zalen met comedores (een soort eethuizen) waar je een ontbijt of lunch kunt benuttigen. Daarnaast liepen we door een gang vol kleine slagerijen. De slagerij moet je als volgt voorstellen: een klein hokje met achteraan een blok hout met een bijl in en zowel op de muur als op de grond zie je overal bloed. Je vindt er echt alles: darmen, poten, het hart, de kop.... Ze laten het er allemaal liggen om te bewijzen dat het nog maar net geslacht is. Dit zorgt echt voor afschuwelijke beelden met bijhorende geuren. Onze eetlust was direct weg. Een andere gang wordt dan weer gevuld met allemaal kappers, er was slechts 1 vrouwelijke kapster. Je stapt er op een zwart tapijt want het afgesneden haar blijft gewoon op de grond liggen. De grote markt hebben we niet bezocht maar konden we wel zien vanop het dak van de binnenmarkt. Hier worden heel grote hoeveelheden suiker, fruit, groenten, ... verkocht. Op de markt kun je echt nog afbieden. We sloten er de beste deals en met 2 rugzakken vol eten keren we terug naar huis.

Morgen start onze 1e stagedag.

2 dagen later:

Gisteren was onze eerste stagedag. Om 8u30 werden we verwacht in el centro de salud, zo'n kwartiertje wandelen van onze slaappleats. Omdat het onze 1e werkdag was liep iemand van DIFAM met ons mee. We werden opgewacht door de hoofdarts. Na de vriendelijke ontvangst nam hij ons mee voor een 1e kennismaking. Hij vertelde ons hoe vereert hij was dat we er waren en wenste ons een goed verblijf in Guatemala toe. Ook peilde hij naar onze verwachtingen van de stage. Daarna nam hij ons mee voor een korte rondleiding doorheen het gezondheidscentrum. In

tegenstelling tot onze verwachtingen kwamen we terecht in een nieuw gebouw (ze zijn zo'n 5 dagen geleden verhuisd). Het is er heel modern en groot (in Guatemalteekse termen weliswaar). Het zou evengoed een ziekenhuis kunnen zijn in feite. Je vindt er namelijk alles: een operatiekwartiertje, een moederhuisje, een spoeddienst (die vanaf 17u de deuren opent), een laboratorium, een apotheek, ... Verder zijn er ook nog 3 consultatiekamertjes waar wij onze meeste tijd spenderen. Deze zijn open van 8u tot 17u (anders moeten ze naar spoed gaan). Dit zijn dan meestal ook onze werkuren. De gezondheidszorg is gratis in het centrum (de staat betaald het personeel, het weinige materiaal en de medicatie). Bijgevolg zien we voornamelijk arme mensen langskomen. De consultaties verlopen allemaal heel gelijkaardig. De patiënten worden binnengeroepen, er worden kort enkele vragen gesteld (bv. naam, aantal kinderen en hoeveel ervan reeds gestorven zijn, kan je lezen of schrijven, ...), vervolgens wordt de patiënt onderzocht. Dit is beperkt tot het meten van de bloeddruk, met de stethoscoop luisteren naar de longen en de buik en eventueel de mond, oren en neus eens bekijken. Meer kunnen ze in feite ook echt niet doen, ze hebben er het materiaal niet voor. Dit duurt dan ook hoogstens enkele minuten. Nadien wordt het voorschrift geschreven op een blanco A4-papier dat in 4 stukken gescheurd wordt. Dit neemt vaak het meeste tijd in van de hele consultatie. Omdat ongeveer 80% van alle klachten als een infectie (voornamelijk keel, maag, urinaal, ...) wordt gediagnosticeerd krijgen bijna alle patiënten minstens 1 vorm van antibiotica voorgeschreven. Dat een patiënt tot 3 soorten antibiotica moet innemen voor een gewone verkoudheid is hier geen abnormale zaak. Andere dingen die ons opvallen zijn het gebrek aan kennis over steriliteit of logisch nadenken (bv. de pot met zagezegd "steriele" deppers wordt aangevuld met onsteriele handschoenen waarmee ze reeds van alles hebben vastgepakt). Hygiëne is ook zoiets die hier ver te zoeken is, zowel in het gezondheidscentrum (bv. handen wassen/ ontsmetten? ('k zou niet weten waar de wastafel staat).

Daarnaast zie je vrouwen overal de borst geven. Vanaf het kindje begint te huilen worden de borsten blootgegeven.

's Middags krijgen we een uurtje vrij. Dit is wel heel nipt aangezien we telkens 15 minuten moeten wandelen. Onderweg komen we om de 10 meter staathonden tegen. Gelukkig leerde Patrick ons de truc om een (denkbeeldige) steen op te rapen wanneer ze op je afkomen. Op die manier trachten we de vaak dolle honden op een veilige afstand te houden. 's Middags werden we plots midden in een consultatie in een aparte ruimte verwacht. Een predikant stak er een immens lange speech af over amor, trabajar en familia (liefde, werk en familie). Larissa kreeg er zelfs een flauwte van. Gelukkig kunnen we hier rekenen op super lieve collega's. Een flesje warm suikerwater later zat er toch alweer wat kleur in haar bleke gezicht. Op een bepaald moment waren er geen patiënten meer en besloten we eens verder dan de wachtkamer en consultatieruimtes te gaan kijken. In de andere vleugel (met het operatiekwartier, materniteit, ...) was geen kat te bespeuren, het was er dood. Helemaal niet in gebruik wegens het grote tekort aan tandartsen, anesthesisten, medische beeldvormers, ... m.a.w. alle mensen die eigenlijk maar iets te betekenen hebben in de medische wereld.

Ondertussen zijn we al meer dan twee weken verder, hierbij volgt dan ook een GIGANTISCHE update:

Woensdag 29 februari

Amper drie dagen na onze eerste stagedag bood zich de eerste bevalling al aan. Liergierig als we zijn grepen we deze kans. De bevalling was gepland rond 16:00 maar uiteindelijk moesten we wachten tot 01:00 eer de baby geboren werd. De vele uren wachten werden opgevuld door een babbeltje slaan met de andere medewerkers. Omdat we ons Spaans nog niet zo goed onder de knie hadden leverde dit vaak hilarische momenten op. Eén ding staat vast, de Guatemalteken houden van de marimba. De dokter haalde hiervoor zelfs speciaal zijn laptop uit om ons de beste nummertjes te laten horen en nodigde ons graag uit op de 'dansvloer'. Na de bevalling waren we doodop en de dokter reed ons rond 03:00 naar huis.

Donderdag 1 maart

Toen we rond 10:00 toekwamen aan het gezondheidspostje werden we tegengehouden door het leger. Nadat we hen hadden kunnen overtuigen dat we buitenlandse stagairs waren werden we doorgelaten en zagen we hoe de laatste details in orde gebracht werden voor de komst van de president, binnenkort zijn er verkiezingen. Er heerste een leuke sfeer: iedereen was vrolijk, muziek (marimba uiteraard!) zo een beetje de sfeer van een schoolfeest. Zoals de hoge pieten hen permitteren kwam hij meer dan een uur te laat met als gevolg verbrand gezicht en -armen. BEDANKT Mijnheer de President!!! Tijdens de speech voelde Larissa zich terug niet zo goed. (Hmm, zou dat lange wachten in de blakende zon er iets mee te maken kunnen hebben?) We gingen even schuilen in de schaduw en het toeval wil nu wel zeker dat de president juist daar passeert. Stomverbaasd komt hij naar ons toe en schudt ons de hand. Echt jammer dat daar geen foto van werd getrokken. Bij zijn vertrek vinden we in de tuin van het gezondheidscentrum lange wachtrijen voor het eten dat de president daar achterliet. Ook wij mochten hiervan mee-eten. Maar het lange wachten en het feit dat Larissa zich nog steeds niet zo goed voelde deed ons besluiten een namiddag vrij te nemen.

Vrijdag 2 maart

We hadden de nacht (17u – 08u) dus konden we uitslapen en enkele huiselijke karweitjes doen. Na deze vervelende taken was het tijd om te ZONNEN! Bikini, zonnecrème, dakterras en 30°. Meer hadden we niet nodig om lekker tot rust te komen ☺☺☺☺. Tegen de avond vertrokken we naar het gezondheidscentrum. Toen we er toekwamen vertelde de dokter dat er 's morgens al 2 bevallingen waren geweest, één kindje was echter doodgeboren. De hulpverpleegkundige nam ons mee naar de moeder en we zagen hoe de vader met tranen in de ogen het doodgeboren kindje toedekte en in een eenvoudig houten doodskistje legde. Het zou die avond nog begraven worden. Het moet een vreemd gevoel gegeven hebben aan de andere moeder, die in het bed ernaast, met enkel een scherm ertussen, lag. Voor ons gaf dit ook wel een raar

gevoel, die hele sfeer, dood en leven naast mekaar en hoe hier mee omgegaan wordt.... Beide moeders lagen in één ruimte op de spoedafdeling, geen plaats dus om rustig afscheid te nemen (of rustig te bekomen van de bevalling voor de tweede moeder dan). Ook de manier waarop de verpleegkundigen er mee om gaan: niemand die aan de moeder vraagt hoe het met haar gaat.... Ze komen het zo dikwijls tegen.

's Avonds waren we getuigen van onze tweede bevalling. De vliezen braken op de consultatietafel en de vrouw werd meteen verplaatst. In tegenstelling tot woensdag nam de dokter nu wel de tijd om twee paar handschoenen en een schort aan te trekken. Midden in de bevalling wordt er plots geroepen op de gang. De dokter en de twee hulpverpleegkundigen stormden naar buiten. Een andere spoedopname. Daar stonden we dan mooi te blinken. Alleen, met ons gebrekkig Spaans, en een moeder die lag te bevallen. Gelukkig kwam na een aantal minuten één van de hulpverpleegkundigen terug en nog wat later was het team terug voltallig. De baby werd vlot geboren. De rest van de avond verliep heel erg rustig. We hadden zelfs de tijd om met de nachtwaker buiten naar de sterren te kijken. De mensen hier stellen ons graag veel vragen over hoe het er in België aan toe gaat. Hoe zit het bij ons met de godsdienst, op welke leeftijd ze bij ons trouwen en kinderen krijgen... Het is echt super interessant hoe onze beide culturen zo van elkaar kunnen verschillen. Na middernacht konden we wel wat slaap gebruiken en er werd ons een kamertje toegewezen met slechts een zetel. We legden ons beide in foetushouding en probeerden de slaap te vatten. Heel de avond zijn er geen patiënten meer geweest en om 08:00 vertrokken we naar huis.

Zondag 4 maart

Deze ochtend moesten we vroeg uit de veren. Om 05:45 moesten we allemaal klaar staan om richting de vulkaan te rijden. We zouden die beklimmen met enkele mensen van DIFAM. Er werd ons gezegd zeker een pet en zonnecrème mee te doen om ons te beschermen tegen de brandende zon. Flink als we zijn stonden we klaar met onze short, topje,

pet, zonnecrème en luchtige schoenen. Nog een trui (en regenjas), wij waren er klaar voor! Aangekomen aan de voet van de Tajumulco (de HOOGSTE vulkaan van Latijns-Amerika – 4220m hoog) was het erg mistig en waaide er een ijzige wind. We hadden echt geen idee waar we aan zouden beginnen, maar we waren optimistisch. Trui, regenjas en sjaal aan en we konden vertrekken. Vol goede moed begonnen we allemaal aan de beklimming. Foto's trekken van de mooie omgeving (hoewel we nog geen twee meter voor ons konden kijken), lachen... iedereen zag het nog zitten. "Wel nog mooi zo met die mist, sfeervol!". Een half uurtje later was het al

wat minder: de kou begon stilaan door onze weinige kleren de kruipen, onze billen zagen blauw, onze voeten werden nat en het klimmen was best vermoeiend. Het humeur begon bij iedereen wat om te slaan. We waren allemaal voorbereid op een brandende hitte en niet op temperaturen van rond de 5 graden.

Zoals te zien was het er heel koud.

Na een aantal telefoontjes bleek dat rond de top de bewolking was weggetrokken (rond de top, jippiee, daar hadden we nu niet veel aan).